

Vyšší Brod

U posledních letech dvakrát zaznělo v českých krajích jméno Vyšší Brod, jméno zapadlého městečka, ležícího na horní Últavě nedaleko českého jižního pomezí. Po prvé to bylo roku 1941, kdy se — ovšem jen od ucha k uchu — vypravovalo, že nacistický režim zrušil starobylý, v 13. století českými Rožmberky založený cisterciácký klášter jako »říši nepřátelský«. Zrušení kláštera nebyla ovšem pro nacistická rána, namířená na toto dědictví nejpřednějšího kdysi v Cechách rodu. Na podzim r. 1938 nacističtí ordněři v ďábelské snaze uškoditi dobré pověsti kláštera, který byl nám jako loyální k Československé republice, skryli se za něj, aby s nedalekého kopce stříleli na českou posádku a tím vzbudili dojem, jako by se stílelo z kláštera. Když to bylo veliteli ordnerů vytýkáno, dal na to hrubou odpověď: »Rozkaz je rozkaz — a někdo tuto oběť přinést musel...« Brzy pak po okupaci byl zatčen opat a v německých vězeních týrán, ježto r. 1937 vítal český p. presidenta Edvarda Beneše při jeho návštěvě ve Vyšším Brodě a zapůjčil na pražské výstavy drahocenné umělecké památky ze sbírek klášterních.

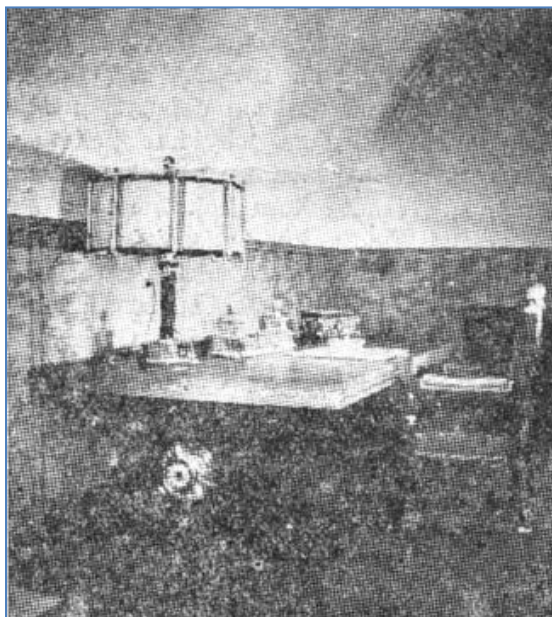
Klášter po okupaci musili opustiti i čeští členové řádu, kteří neúli gestapáckému týráni ani v našich krajích. Roku 1941 následovali je též ostatní řeholníci vyšebrodští, a klášter osiřel. Jediný v něm okupaci přežil P. Alois, kterému se podařilo zachrániti vlajku presidenta, památku to na návštěvu v r. 1937 — před nacistickými drápy. Klášter pustl, drahocenné umělecké sbírky byly rozchváčeny, kostel šeredně černí pomazán a místa, jež po staletí sloužila křesťanské zbožnosti, se stala úkrytem pro kořist, již tam z různých končin svázeli chamtiví okupanti... Klášter pokládali za tak bezpečný, že tam uložili drahocenné sbírky Dr. Mannerheima z Holandska, pařížského Rotschilda a k tomu sbírku »uměleckých nudí z majetku Hitlerova a onen osudný stůl, na němž byl v září 1938 v Mnichově podepsán ortel nad naši vlastí...

Po druhé zaznělo českými kraji jméno Vyššího Brodu po vítězném květnu letošního roku. Opět zazněl tehdy český jazyk v nejjihnějším cípu země, opět zazněly hodinky synů sv. Benedikta a sv. Bernarda z Clairveaux pod klenbou opatského kostela na břehu ultavském. Opět se otevřela kostelní brána a návštěvník může spatřiti gotický obraz Madony Vyšebrodské ze 14. století — jež se přece chamtivost nacistická neodvážila odoléci. Snad se přec jen pověřtí nacističtí »mocipáni« polekali těžké kletby, již — jak byli upozorněni jedním vyšebrodským občanem — biskup pražský Jan roku 1259 vyhrožoval v zakládací listině každému, kdo nklášter a kostel opovážlivou rukou sáhne... A klášter znovu ožívá. Do řádu přistoupili čeští novicové, správu klášterních lesů a pozemků převzali čeští lesníci a úředníci, a navrátili se řeholníci v čele se svým opatem ze všech sil se vynasnažují, aby proslulých devět obrazů vyšebrodského passionálu, vzácné rukopisy ze sbírek, sbírka zlatých mincí a vše ostatní, co bylo nacisty rozchváčeno, se vrátilo zpět na své místo. I naše ministerstva jim v jejich snaze horlivě pomáhají. Mnichovský stůl — tato památka na těžké dny našeho národa — bude převezen do Prahy, aby tu přibomínal to, co nám dnes připadá jako zlý, ošklivý, tak velmi ošklivý sen...

Přijďte se podívat na Vyšší Brod! Přijďte se na vlastní oči přesvědčit, že se opět českým stává kraj, jež nacisté »na věky« připojili k »hornodunajské župě«. že český jazyk opět zaznívá — jako před věky — v kraji kdysi rožmberském, že český národ odčinil násilí, jež zrušením kláštera byla zbožnosti krajů jihočeských zasazena!

Uáclav Rynes.

2.

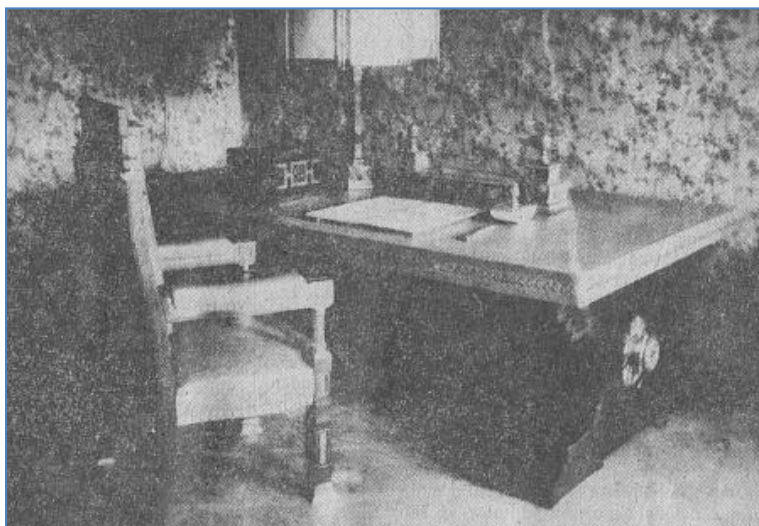
Hitlerův mnichovský stůl, uschovaný nacisty ve vyšebrodském klášteře.

zajímavost.

V jedné ze síní kláštera, jehož valná většina je použita k vojenskému lazaretu, uskladněn je Hitlerův stůl z Mnichova, na kterém měla být podepsána Mnichovská dohoda. Je to stůl masivní, velký, nahoře potažený koží. Na něm těžká mramorová stolní lampa, podložka, kalamář, pijáková kolébka a skříňka na kuřivo. Vše silně pozláceno a opatřeno »výsostným znakem nacistické kultury«. I tu přesvědčili jsme se ještě o silně zakořeněném nacistickém smýšlení tamního lidu. Jak jsme již vpředu uvedli, jsou okolní místnosti používané za lazarety silně obsazeny německými ošetřovatelkami a německými rekonvalescenty. Když se dozvěděli, že místnost, ve které je Hitlerův stůl, bude otevřena, že tam bude filmováno, vstupovali sem i přes výslovný zákaz a odmítání, jak se jen dalo — s posvátnou úctou a stačilo jim, když se mohli dotknout této pro ně tak »vzácné« relikvie. Jsme přesvědčeni, že si pak nemyli celý měsíc příslušné místo na ruce, aby nesetřeli pel doteku. Takové je jejich protinacistické smýšlení, taková je jejich loyálnost k našemu národu. Pryč s nimi! Nechtě pykají za své činy které napáchali všichni!

Anonym: *Zajímavosti*. In: Jihočech, S. 5, 27. 7. 1945.

3.

Stůl a křeslo Adolfa Hitlera, ukryté ve vyšebrodském klášteře před nálety.

Za druhé světové války sloužily klášterní budovy Němcům z části jako lazarety, z části jako úkryt nejcennějších starožitností a uměleckých pokladů, svezenných sem z různých míst Němci obsazené Evropy. Na konci války byl sem dopraven i psací stůl Adolfa Hitlera z říšského kancléřství v Berlíně.

Po zrušení kláštera v roce 1950 byla klášterní knihovna převzata do péče Krajské vědecké knihovny v Č. Budějovicích.

Anonym. In: *Českobudějovické listy*, S. 22, 16. 6. 1995.

4. Auflistung aller gefundener Werke und ihr derzeitiger Aufbewahrungsort

- a) Der angeblich zur Unterzeichnung des Münchner Abkommens von Adolf Hitler verwendete Schreibtisch: Schloss Bečov
- b) *Der Säman*: Hluboká nad Vltavou
- c) *Der Ruderer*: Hluboká nad Vltavou
- d) *Die Aphrodite*: Hluboká nad Vltavou
- e) *Die Norne*: 1996 bei einer Auktion aufgetaucht
- f) *Der Sandalenbinder*: Charlottenburg in Berlin
- g) *Erinnerung an Stalingrad*: Doksany
- h) *Großkraftwerk*: Zákupy
- i) *Der Zapfenstreich am Parteitag in Nürnberg*: Doksany
- j) *Die Kübelträgerin*: Zákupy
- k) *Das Werden*: Doksany
- l) *Abend, Mittag, Nacht*: Zákupy
- m) *Seekönigs Fahrt nach Walhall*: Doksany
- n) *Finis*: Doksany